

**КАФЕДРА ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І
КОНТРОЛЮ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
доц. Андрій СТАСИШИН

(підпис)

“ 10 ” лютого 2025 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК II

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань: 07 “Управління та адміністрування”
(шифр та найменування галузі знань)

спеціальність: 071 “Облік і оподаткування”
(код та найменування спеціальності)

освітня програма: “Облік, аналіз та фінансові розслідування”
(найменування спеціалізації)

освітній ступінь: бакалавр
(бакалавр, магістр)

ЛЬВІВ 2025

Програма навчальної дисципліни : «Фінансовий облік II»
для здобувачів за
галуззю знань: 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності: 071 «Облік і оподаткування»
освітньої програми: «Облік, аналіз та фінансові розслідування»
освітнього ступеня: бакалавр

“9” січня 2025 року - 9 с.

Розробник: Шот А.П., доцент кафедри обліку, аналізу і контролю, к.е.н., доц.,
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри обліку, аналізу і контролю
Протокол № 8 від «9» січня 2025 р.

В.о. зав. кафедри

(підпис)

доц. Приймак С.В.
(прізвище, ініціали)

**Розглянуто та ухвалено Вченою радою факультету управління фінансами та
бізнесу**

Протокол № 1 від “ 10 ” лютого 2025 р.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

В умовах інтеграції України у світовий економічний простір, виникає необхідність формування у бухгалтера принципово нової філософії, що передбачає цільову орієнтацію процесу обліку на забезпечення ефективності управлінських рішень та прозорості облікової інформації. Формування та надання прозорої та реальної облікової інформації для задоволення потреб менеджменту є основним завданням фінансового обліку та фінансового обліку II зокрема. Це в свою чергу вимагає ґрунтовних облікових знань господарських процесів та операцій у здобувачів вищої освіти, як майбутніх фахівців з обліку і оподаткування.

Навчальна дисципліна «Фінансовий облік II» займає провідне місце у навчальному процесі підготовки фахівців за галуззю знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Воно зумовлене значенням фінансового обліку в управлінні суб'єктів господарювання.

Програма навчальної дисципліни орієнтована на ринкові умови господарювання підприємств. При її підготовці використано досвід навчання спеціалістів у вищих навчальних закладах України.

Предмет навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни «Фінансовий облік II» є капітал, зобов'язання, доходи та витрати, а також фінансові результати діяльності підприємства.

Мета навчальної дисципліни

Навчити студентів володіти методикою відображення господарських операцій відповідно до затверджених національних положень стандартів бухгалтерського обліку та міжнародних стандартів фінансової звітності, вміти застосовувати здобуті теоретичні знання, навички та вміння у практичній діяльності.

Основні завдання

У процесі вивчення навчальної дисципліни перед студентами поставлено такі основні завдання:

- оволодіти методикою та вивчити організацію ведення на підприємствах фінансового обліку капіталу і зобов'язань з використанням прогресивних форм і національних стандартів обліку;
- набути практичних навиків щодо обліку операцій, пов'язаних з формуванням та зміною розміру власного капіталу;
- виникненням і погашенням зобов'язань підприємства, формуванням і розподілу фінансових результатів діяльності;
- на підставі достовірної облікової інформації про діяльність суб'єкта господарювання вміти скласти фінансову звітність та приймати ефективні управлінські рішення.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки бакалаврів

Навчальна дисципліна «Фінансовий облік II» є нормативною дисципліною підготовки бакалаврів з обліку і оподаткування. Вона базується на знаннях та формує базу знань для вивчення таких дисциплін, як : «Фінансовий облік I», «Оподаткування», «Аналіз господарської діяльності», «Правові основи економічної безпеки в обліку і оподаткуванні», «Правові основи боротьби з корупцією в бізнесі» та інші.

Вимоги до компетентностей, знань і умінь

В результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі компетентності :

загальні:

- ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- ЗК03. Здатність працювати в команді.
- ЗК04. Здатність працювати автономно.
- ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

спеціальні:

- СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.
- СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.
- СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.
- СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.
- СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

За освітньою програмою

- СК12. Знати сутність і концептуальні основи, нормативно-правове забезпечення, методи, форми та інструментарій бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування на підприємстві.

Вивчення дисципліни «Фінансовий облік II» передбачає досягнення такого кваліфікаційного рівня підготовки фахівця, за якого він повинен:

знати:

- принципи ведення обліку та складання фінансової звітності;
- порядок формування, зміни та обліку власного капіталу;
- методику відображення в обліку зобов'язань за розрахунками з постачальниками, банками, персоналом, бюджетом, ПФУ тощо;
- принципи та ставки оподаткування доходів, прибутку;
- структуру доходів та витрат підприємства за видами діяльності;
- методику визначення фінансових результатів за видами діяльності;
- склад та структуру фінансової звітності та методику її заповнення.

уміти:

- вирішувати виробничі ситуації пов'язані із формуванням та зміною розміру статутного капіталу;
- вести облік операцій за усіма видами довгострокових та поточних зобов'язань;
- складати розрахунки відпускних, компенсації за невикористану відпустку, допомоги з тимчасової непрацездатності та заробітної плати;
- складати фінансові звіти на підставі облікової інформації;

Програмні результати навчання

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.

Опанування навчальною дисципліною «Фінансовий облік II» повинно забезпечувати необхідний рівень сформованості вмінь:

Назва рівня сформованості вміня	Зміст критерію сформованості вміня
Репродуктивний	Вміння відтворювати знання, передбачені даною програмою
Алгоритмічний	Вміння використовувати знання в практичній діяльності при розв'язанні типових завдань та виробничих ситуацій
Творчий	Здійснювати евристичний пошук і використовувати знання для розв'язання нестандартних завдань та проблемних ситуацій

Навчальна програма складена на **4 кредити**.

Форма контролю – **екзамен**.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК II»

Номер теми	Назва теми
Тема 1	Облік власного капіталу
Тема 2	Облік забезпечення зобов'язань
Тема 3	Облік довгострокових зобов'язань
Тема 4	Облік зобов'язань за облігаціями
Тема 5	Облік орендних операцій
Тема 6	Облік короткострокових зобов'язань
Тема 7	Облік розрахунків з бюджетом
Тема 8	Облік розрахунків підприємства за ЄСВ
Тема 9	Облік розрахунків за виплатами працівникам
Тема 10	Облік доходів і результатів діяльності підприємства
Тема 11	Облік витрат діяльності підприємства
Тема 12	Фінансова звітність підприємств

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК II»

Тема 1. Облік власного капіталу

Визначення власного капіталу, його структура та призначення. Характеристика рахунків призначених для обліку власного капіталу. Зареєстрований капітал та інші види капіталу акціонерного товариства, порядок формування та умови зміни статутного капіталу. Відображення в обліку формування та змін зареєстрованого капіталу.

Тема 2. Облік забезпечення зобов'язань

Поняття, визнання, оцінка та класифікація зобов'язань в бухгалтерському обліку. Облік забезпечень майбутніх витрат і платежів: забезпечення виплат відпусток, додаткового пенсійного забезпечення, забезпечення гарантійних зобов'язань.

Тема 3. Облік довгострокових зобов'язань

Поняття, класифікація та визнання довгострокових зобов'язань. Синтетичний та аналітичний облік довгострокових банківських позик.

Поняття векселів, емітенти. Синтетичний та аналітичний облік зобов'язань за довгостроковими векселями виданими.

Облік цільового фінансування та цільових надходжень.

Тема 4. Облік зобов'язань за облігаціями

Поняття, класифікація та емітенти облігацій. Синтетичний та аналітичний облік зобов'язань за облігаціями. Розрахунок амортизації дисконту та премії за випущеними облігаціями. Порядок відображення в обліку облігацій випущених за номінальною вартістю, з премією та дисконтом.

Тема 5. Облік орендних операцій

Договір оренди та порядок його укладання. Основні принципи відображення в обліку інформації про оренду необоротних активів та її розкриття у фінансовій звітності. Облік фінансової оренди у орендаря та орендодавця. Облік операційної оренди в орендаря та орендодавця.

Тема 6. Облік короткострокових зобов'язань

Облік короткострокових кредитів банків. Види векселів, порядок їх видачі, акцепт та погашення. Облік зобов'язань, забезпечених виданими векселями.

Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з постачальниками. Документування господарських операцій. Відображення в обліку розрахунків з постачальниками.

Тема 7. Облік розрахунків з бюджетом

Синтетичний та аналітичний облік розрахунків за податками й платежами. ПДВ та інші види непрямих податків, їх облік. Податок на прибуток, порядок його нарахування, сплати та облік. Податок з доходів фізичних осіб і його облік. Податкова соціальна пільга, її види та порядок надання.

Тема 8. Облік розрахунків підприємства за ЄСВ

Соціальне страхування в Україні та порядок його здійснення. Облік розрахунків підприємства за ЄСВ. Єдиний соціальний внесок, порядок його нарахування та сплати. Методика та порядок відображення в обліку лікарняних. Допомога по вагітності та пологах, порядок її надання, особливості оплати та обліку.

Тема 9. Облік розрахунків за виплатами працівникам

Заробітна плата, поняття, види та форми. Регулювання заробітної плати в Україні. Порядок нарахування заробітної плати при різних формах та системах оплати праці. Документальне оформлення виробітку та нарахування заробітної плати. Розрахунки з працівниками за невідпрацьований час. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків за виплатами працівникам. Види утримань із заробітної плати та порядок відображення їх в обліку.

Тема 10. Облік доходів та результатів діяльності підприємства

Поняття та визнання доходів відповідно до НПСБО. Класифікація доходів за видами діяльності. Облік доходів за видами діяльності. Порядок визначення фінансових результатів діяльності підприємств.

Тема 11. Облік витрат діяльності підприємства

Поняття та визнання витрат відповідно до НПСБО. Класифікація витрат за видами діяльності. Порядок відображення в обліку витрат за видами діяльності.

Тема 12. Фінансова звітність підприємств

Суть, призначення та класифікація звітності. Вимоги до звітності та її види. Мета складання фінансової звітності. Склад, елементи та якісні характеристики фінансової звітності. Принципи підготовки фінансової звітності та терміни її подання. Користувачі бухгалтерської фінансової звітності. Склад форм фінансової звітності та методика їх заповнення.

Контроль за дотриманням законодавства про бухгалтерський облік та фінансову звітність.

РОЗДІЛ 4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
3. Митний кодекс від 13.03.2012р. № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
5. Кодекс законів про працю в Україні від 10.12.1971 р. № 322-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.84 р. № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/8073-10>.
7. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996 – XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
8. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень» від 05.10. 2017 р. № 2164-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2164-19>.

9. Закон України «Про страхування» від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>.
10. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» від 28.12.2014 р. № 71-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/71-19>.
11. Закон України «Про оплату праці» від 24.03.1995 р. № 108/ 95 – ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>.
12. Закон України «Про відпустки» від 15.11.1996 р. № 504 / 96 – ВР. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80>.
13. Закон України «Про акціонерні товариства» від 27.07.22 р. № 2465-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#Text>
14. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 23.09.1999 р. № 1105-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>
15. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» від 23.02.2006 р. № 3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>.
16. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 року № 2464-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>.
17. Постанова КМУ «Про порядок обчислення середньої заробітної плати» від 08.02.1995р. № 100. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/100-95-%D0%BF>.
18. Постанова КМУ «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2001 р. № 1266» від 26.06.2015 р. № 439 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/439-2015-%D0%BF>.
19. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку. Наказ МФУ від 30.11.99 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
20. Положенням про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджено Наказом МФУ від 02.09.2014 р. № 879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>.
21. Національні положення стандарти бухгалтерського обліку. URL: http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/natsionalni-polozhennya-standarti-bukhgalterskogo-obliku?app_id=24.
22. Гарасим П. М, Гарасим М.П., Приймак С.В.. Організація обліку і звітності : навч. посіб. Львів : НВФ «Українські технології», 2012. 328 с.
23. Жолнер І. В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами. навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 368 с.
24. Лишиленко О. В. Бухгалтерський облік : підручник. Київ : Вид-во «Центр учбової літератури», 2011. 670 с.
25. Лень В. С., Гливенко В.В. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика : навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга. Богдан, 2012. 625 с.
26. Огійчук М. Ф. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами : підручник. Київ : Алерта, 2011. 785 с.
27. Приймак С.В. Звітність підприємств: навч.-метод. посіб. / С.В. Приймак, М.Т. Костишина, Д.В. Долбнева. Львів: ЛДФА, Видавництво «Ліга Прес», 2014. 604 с.
28. Романів Є.М., Шот А.П. Фінансовий облік : навч. посіб. Львів : ЛДФА, 2012. 486 с.
29. Стасишин А.В., Ярема Я.Р., Ситник Н.С., Романів Є.М. Податкова система: навч. посіб. Львів: Магнолія, 2020. 400 с.
30. Фінансовий облік: підруч./ Я.Д. Крупка, З.В. Задорожний, Н.В. Гудзь та ін. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. 478 с.
31. Фінансовий облік : конспект лекцій / укладачі: М. Ю. Абрамчук, Ю. Г. Гуменна, І. В. Тютюнник, П. М. Рубанов. – Суми : Сумський державний університет, 2018. 395 с.
32. Сук Л. К., Сук П.Л. Фінансовий облік : навч. посіб. Київ : Знання, 2012. 255 с.
33. Чацкіс Ю. Д., Гейер Е.С., Наумчук О.А., Власова І.О. Організація бухгалтерського обліку : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 46 с.

34. Шара Є. Ю., Бідюк О.О., Гуріна Н.В., Соколовська-Гонтаренко І.В. Фінансовий облік : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 235 с.
35. Шот А.П. Фінансовий облік : навч. посіб. Львів : ТзОВ «Растр -7», 2016. 342 с.
36. Шот А. П. Фінансовий облік. Практикум: навч. посіб.: Вид. 2-ге, перероб. та доп. Львів: ЛДФА, 2010. 236 с.
37. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит : навч. посіб. / Є. М. Романів, С. В. Приймак, А.П. Шот, С.М. Гончарук та інші. Львів. : ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 772 с.
38. А. Шот Бухгалтерський облік в галузях економіки : навч. посіб. Львів : ТзОВ «Растр - 7», 2020. 376 с.

РОЗДІЛ 5. РЕСУРСИ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Ресурси мережі Інтернет із законодавства України	Ресурси мережі факультету з навчальної дисципліни
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Сервер Верховної Ради України: http://www.rada.gov.ua/ ▪ Міністерство фінансів України http://www.minfin.gov.ua/ ▪ Державна податкова служба України http://www.sta.gov.ua/ ▪ Державна митна служба України http://www.customs.gov.ua/ Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку http://www.ssmc.gov.ua/ ▪ Рахункова палата України http://www.ac-rada.gov.ua/ ▪ Ліга Бізнес Інформ: www.liga.net/ ▪ Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua/ 	<p>Програма навчальної дисципліни Робоча програма навчальної дисципліни Силабус Методичні рекомендації з вивчення тем Плани практичних занять Завдання для проведення практичних занять Методичні рекомендації та завдання з виконання самостійної роботи студента Засоби діагностики знань студентів з навчальної дисципліни Навчальні посібники з навчальної дисципліни</p>